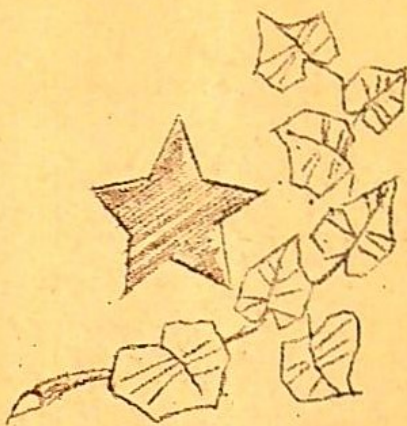

U nás

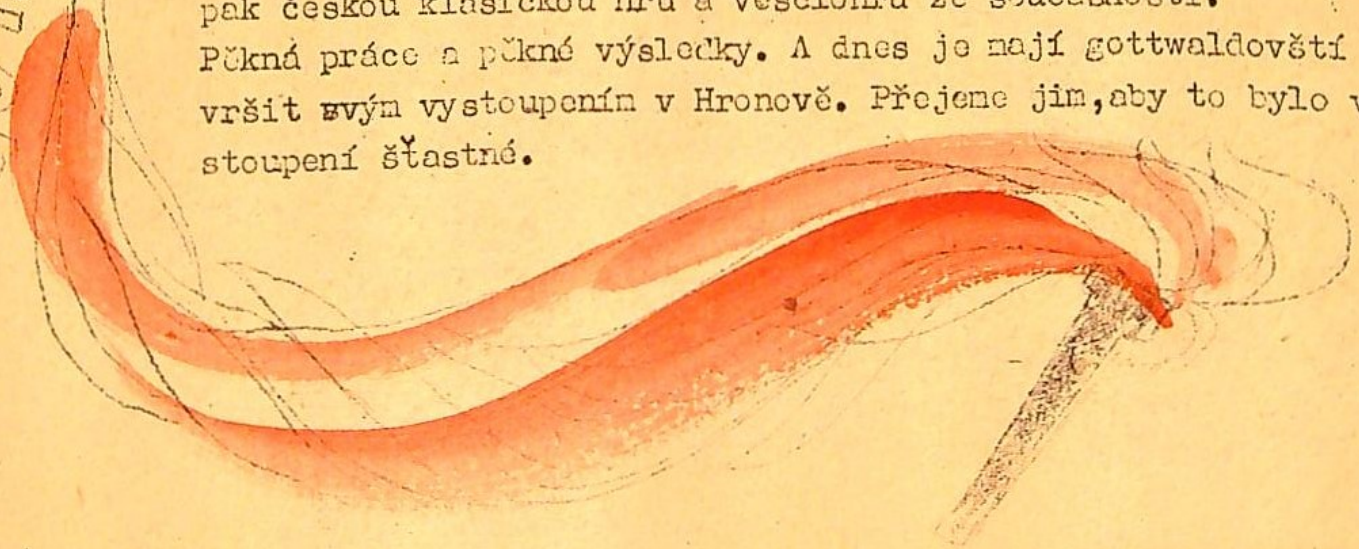
ZPRÁVODAJ XXVII. JIRÁSKOVA HRONOVA - - - - - 23. srpna 1957

HRAJÍ GORKÉHO

POSLEDNÍ PŘEDSTAVENÍ JIRÁSKOVA HRONOVA !
Soubor ZK Svit n.p. z Gottwaldova si vybral pro své soutěžní představení hru Maxima Gorkého Vassa Železnovová. Je to jistě těžký úkol, ale gottwaldovští se na něj svědomitě připravovali, i když museli překonávat řadu obtíží - tu poslední, hronovské chladné počasí, které zavinilo značnou hlasovou indisposici většiny herců.

Gottwaldovští mají za sebou pěkný kus práce. Soubor byl založen roku 1949, ale soustavně pracuje a vychovává své členy teprve od roku 1951. Dostává se mu všestranné pomoci od závodu i od profesionálních kolegů z Divadla pracujících. Věak gottwaldovští si tuto péči nemohou ani vynachválit. Na oplátku zase oni vystupují s různými úderkami, kratšími výstupy v závodech a zajižďují do 17 patronátních vesnic se svým normálním repertoárem. Pro příští sezonu připravují pohádku pro děti, pak českou klasickou hru a veselohru ze současnosti. Pěkná práce a pěkné výsledky. A dnes je mají gottwaldovští dovršit svým vystoupením v Hronově. Přejeme jim, aby to bylo vystoupení šťastné.

GOTTWALDOVŠTÍ

A PŘECE JIRÁSEK...

Z představení, která byla letos uvedena na národních přehlídkách, bychom mohli soudit, že Jirásek neproslouvá z ochotnického jeviště příliš často nebo alespoň ne tak dokonale, jak by si toho zasloužil. Vždyť se na letošní národní přehlídku dostala jediná L u c e r n a a ta ještě nesplnila požadavky, které klademe na účinnou a ideově správnou inscenaci dramatického díla.

A tak jsme byli včera povděční Dramatickému sdružení Tyl OB Čelákovice, které nás mile překvapilo pečlivým nastudováním Jiráskovy Vojnarky. U souhru si především vážně houževnaté snahy, s níž se chtěli s Jiráskovým dílem vyrovnat.

Režijní práce nijak nevybočila z tradičního chápání jiráskovských inscenací Vojnarky. Bylo by však zapotřebí, aby se režisér zamyslel nad milostnou scénou Antonína a Madlenky, aby si více uvědomil zábrany, které Madlence nedovolí, aby se hned na počátku dostala do rozdychtěných rukou Antonínových. Také na vstupní scéně Antonína a jeho setkání s Madlenkou bude třeba pracovat. Nejasné jsou dosud vztahy mezi Bětkou a Martinem a pak mezi Bětkou a Madlenkou.

K nejpůsobivějším postavám včerejšího představení patří přes drobné nedostatky představitelka Vojnarky Jarka Juránková. Heročka nám odvážně, upřímně a pevně tahy ztělesnila život Vojnarky, ženy trpící i milující, ženy, která se i po prohře dovede napřímit. Také představitel Martina zazvonil radostným humorem a bodrostí získal srdce divákov. Bětku jsme obdivovali v prvním jednání. Pak již ztratila na své živelné pravdivosti a více se "představovala", než žila. Vojnar nás zaujal svou rázovitou, tvrdou postavou, ale v jeho jednání nám vadil šablonovitý způsob pathetické deklamací, které mnohdy při křečovitém sevření hlasivek nebylo ani rozumět. Představitel Antonína zbytečně předznamenával svou postavu rysy trpké ironie, povrchnosti a hrubosti. Škoda, že i v milostné scéně jsme v něm mohli spatřovat jenom prospěcháře, skaženého a nenapravitelného furianta. Což on někdy Madlenku upřímně neniloval? Zpěvák Hruška více mluvil a ilustroval, než chtěl. Podobným nedostatkem, ať již ve většině nebo menšině množství, trpěly i ostatní postavy představení.

Jedním z často opakovaných nedostatků mnohých hronovských představení zůstává práce se zvukovou kulisou. Tentokrát nás zvuk svou nepravdivostí vyrušil několikrát. Nač používat neobdobného zvuku na desce, když máme dost silný komparť, který stejně za okamžik lanoživě vpadne na scénu. A pak ta nešťastná rána z Antonínovy pistole! Kladem představení patří jadrná mluva většiny postav. Ovšem není dobré a pravdivé, trneme-li logiku věty pravidelným oddělováním posledního důrazného slova dramatickou pauzou /Antonín, časte i Vojnar/.

Celkem můžeme říci, že představení Vojnarky, i když nebylo soutěžním, předčilo v mnohém i některé soubory soutěžící. Jirásek - Kotva.

JIRÁSEK JE U MNE SPOJEN S JIRÁSKOVÝM HRONOVEM. VĚDOMĚ JSEM PROTO PŘIJEL NA VOJNARKU.

OBDIVOVAL JSEM, ŽE JSSTE SI VOJNARKU UDĚLALI PO SVÉM.

Akademik Zdeněk NEJEJLÝ k Čelákovickým.

SLOVO je zbraň

Před dvěma lety se na ústředním kole soutěže v uměleckém přednesu objevila Anna Němcová z ostroněčské knoflíkářny. Recitovala Durimovu básně "Řekli, že v pětiletce zbloudím". Hovořila těmi nejprostšími, nejstříhanejšími výrazovými prostředky, bez brilantní oslnivosti profesionálů nebo rádob profesionálů. Její slova byla však živá jako chléb, a soudruh František Vnouček, který tehdy seděl v porotě, po jejím vystoupení řekl: "Bylo to tak silné, že bych se teď po ní neodvážil jít na podium." Porota i účastníci letošního hronovského ústředního kola soutěže ROH v uměleckém přednesu měli letos znovu příležitost ověřit si, jak působí umělec sice nedokonalý, ale vyjádřený, ale upřímně poňatý, prožitý, silou vlastních životních zkušeností podepřený a z povelu srdce vyřčený slova. Máme namysli Marii Petřilovou z Písku. Její vyprávění o tom, jak bylo klusí a jak je dnes, někde až po neškolnosti. V tom ji nudíme dávat za vzor. Ale patřila na hronovské ústřední kolo. Dala totiž lehkou mnohým mladším, kteří jsou třeba školnější, ale často nedovedou zvýšit a docílit společenské poslání své práce. Tento problém byl jedním z hlavních bodů dnešní dopolední diskuse ústřední poroty s účastníky soutěže. A když si tu přiznali, co by měli ještě dělat, aby básnickovo slovo došlo až do určeného cíle, J. Vraspír z Ostrova u Karlových Varů si tu přiznal, že z jeho monologu studenta z Mchenova Jánosička nějak nevynul právě ten nesmírně důležitý burčující ton, v němž student - krazatel přerůstá v jakéhosi mluvčího "horních chlapců" a jejich spravedlivého boj. A právě tak si, doufáme, M. Vítková z Liberce začíná uvědomovat, že monolog, mechanicky přesezený na podium z prken jeviště, na němž se hraje Faust, ztrácí svou živnou půdu a svou působivost - a nelze jej proto takto dávat do estetvu jen proto, že se to tak recitátorec líbí.

O využití monologů, převzatých z divadelních her, se na dnešní dopolední besedě o uměleckém přednesu hodně hovořilo. Několik podnětů: Sedí-li divák v hledišti a dívá se na představení, v němž je monolog, chápe jej v celé souvislosti hry. Na podiu se však objevuje monolog vytržený, v krajním případě nějak komentovaný, ale přece jen vždycky vytržený. To vyžaduje vždy jiné interpretace. V monologu va hře se herce cele ponoří do postavy, každá myšlenka je pro něho nová a on bezprostředně reaguje na každý podnět z vnějšku. Při podiovém vystoupení si je účinkující všech těchto věcí vědom předem a musí nageřící zároveň i o postavě a o situaci. Při scénickém zpracování boření v dychu zákonitosti divadelní práce a kontextu hry, při podiovém vystoupení, víc společně násobe. Umělecký přednes je zvláštní žánr s vlastními zákonitostmi. Nepodřídíme-li se jim, "nedostroíme"!

-jr-

KVĚTY UVADNOU - VZPOMÍNKY ZASTÁVAJÍ

Včera, 22. srpna, jsme na hronovském hřbitově vzpomněli známého divadelního pracovníka a spoluzakladatele Jiráskových Hronovů dr. Jindřicha Flégla. Jeho záslužné dílo ocenil dr. Jan Kopecký. Květiny, které jsme položili k Fléglově urně, uvednou, ale vzpomínky na věrného návštěvníka Hronovů zůstanou trvalé v myslích těch, kteří ho znali. Dr. Flégl sice působil na mnoha místech, ale přál si vrátit se tam, kde našel druhý domov. Přál si odpočívat u nás - v Hronově.

N 400017

SE ZPOŽLÉNÍM O VEČERU STARÉ ČÍNSKÉ POESIE

Dyl sice už v pondělí, ale protože přešel bez většího ohlasu, vracím se k němu několika poznámkami.

Přiznám se, že jsem z nedostatečné znalosti náchoďských kulturních poměrů a pod vlivem některých neblahých zkušeností z Prahy očekávala mnoho. Ale byla jsem velmi mile překvapena. Souboru CLK z Náchoda se podařilo ještě umocnit onu kouzelnou atmosféru, kterou vyvolává již jen pouhé čtení nádherných veršů starých čínských mistrů v dokonalém překladu Bohumila Mothesia. Přednes byl čistý, vroucný. A režie ve celku vkusná. A co hlavního - recitátoři ovládali verše perfektně z paměti!!!

Jen dvě připomínky: úvod k pásmu, v zásadě jistě potřebný, myslím dostatečně nepřiblížil dobu vzniku zpěvů ani osobnost básníků. Snad by nemělo být jako impresionismus a symbolismus a jeden císařů a dynastií bylo více.

Díky pořadatelům večera, kteří si zřejmě neověřili "připravenost" osvětlení, museli diváci i účinkující čekat v romantickém přítmí přes půl hodiny na začátek.

Olga Valentová, Praha

AUF WIEDERSEHEN !

Zvláštní autobus, který nás přivezl soubor mládeže z Lipska uhání z Prahy k našim státním hranicím. Úryvky hovoru mladých Němců nás ještě jednou připomínají všechny zážitky Hronova a dvou zájezdů do obcí, ve kterých žijí též naši občané německé národnosti.

"Krásný festival máte, krásnou ochotnickou tradici!" - říká vedoucí delegace. "Nejvíce mě však překvapilo, jak dovedete spojovat svůj Jiráskův Hronov i s jinými věcmi. Jak lidé jezdí do Babiččina údolí, navštěvují všechna místa tak úzce spjatá s vaším osvobozeneckým bojem a s vaší literaturou a jak i po této stránce festival pomáhá lidem vzdělávat."

"Kde to bylo hezčí, v Králíkách nebo v Žacléři?" ptou se dva mladí herci. "Inu, v Králíkách, v zenědělském okrese bylo více překvapení. A v Žacléři zase, tam mezi horníky, tam jsme se cítili jako doma."

A už se blíží hranice. Kontrola osobních průkazů - všichni nasedají a najednou volají, sice propodivnou češtinou, ale srozumitelně a tak přátelsky, že my, co stojíme za závorami, jsme rádi, že je noc a že nám náš pohraničník nevidí do tváře. Volají: NA SHLEDANOU!

Jen Martinec

TO BY BYLO NĚCO!

Naděsně souhlasíme s hronovským postřehem dnešní KULTURY 1957: "Což prohlásit Jiráskovo divadlo v Hronově za Národní ochotnické divadlo a svěřit je do péče ministerstvu školství a kultury? To by se o ně staralo za účasti všech masových organizací, při nichž existují ochotnické soubory, a s aktivní pomocí těchto souborů."

POZDRAV JIRÁSKOVU HRONOVU !

"Jako strý účastník Jiráskových Hronovů - přijel jsem i letos. Škoda, že jsem mohl shlédnout jen jediné představení - Kuličku. Dyl jsem celkem spokojen. Viděl jsem zřejmou snahu o vystižení myšlenky autora. Jako nynější pracovník profesionálního divadla přeji našim ochotnickým souborům hodně uměleckých úspěchů. A naše Vesnické divadlo jistě dle svých možností vám rádo pomůže, aby se splnilo naše dávné přání po nejužší spolupráci divadelníků profesionálních a ochotnických."

R. Gsöhlhofer, Vesnické divadlo

Vydává Přípravný výbor XXVII. Jiráskova divadla.
K tisku připravili: Jiří Valenta, M. Moravec, Josef
Rohr, Jiří Ščerbakov, Josef Ulrich. Cena 40 hal.